

Партнерство у кризним ситуацијама

MEDCEUR није само скраћеница која представља назив вежбе већ и синоним за јединство, хуманост, развијање професионалних односа, међусобног поверења и личног пријатељства између више од 500 медицинских радника из војски Србије, САД, Азербејџана, Албаније, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Грузије, Јерменије, Хрватске, Македоније, Молдавије, Немачке, Норвешке и Украјине. Показало се да је вежба и део добро утврђене стазе којом се иде ка заједничком одговору на многе безбедносне изазове са којима се модерни свет и наш регион суочавају.

У Нишу је од 2. до 13. септембра одржана међународна војно-медицинска вежба MEDCEUR 2009, која се у организацији Европске команде ОС САД већ неколико година одржава у некој од земаља чланица програма Партнерство за мир. Представници Министарства одбране Републике Србије и Војске Србије учествовали су на вежбама у Молдавији (2007) и Хрватској (2008), док је ове године Србија први пут била домаћин те значајне међународне вежбе.

Активности су изведене у нишким касарнама „Аеродром“ и „Књаз Михаило“, уз учешће више од 500 медицинских радника из Србије, САД, Азербејџана, Албаније, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Грузије, Јерменије, Хрватске, Македоније, Молдавије, Немачке, Норвешке и Украјине.

Током прве недеље учесници вежбе и представници цивилних организација похађали су различита предавања и курсеве из области токсикологије, пластичне и васкуларне хирургије, трауматологије и неуропсихијатрије, а први пут је реализован и семинар из области цивилно-војне сарадње.

Помоћ цивилном становништву

Од 8. септембра почео је практични део вежбе, коме су присуствовали министар одбране Србије Драган Шутановац и друге високе званице. Садржаје у практичном делу вежбе пратили су и отправник послова амбасаде САД у Београду Џенифер Браш, начелници генералштабова војски Србије, Хрватске и Црне Горе генерал-потпуковник Милоје Милетић, генерал збора Јосип Луцић и вицеадмирал Драган Самаршић, генерал-мајор Роберт Бејли из Европске команде ОС САД, помоћник министра иностраних послова Предраг Марић и државни секретари у осталим ресорним министарствима, страни војни представници акредитовани у Републици Србији, посматрачи земаља учесница, представници канцеларије Нато у Београду, директори здравствених установа, градоначелник Ниша Милош Симоновић и челни људи Међународног црвеног крста и Црвеног крста Србије.

После обиласка снага које учествују на вежби, министар одбране Драган Шутановац изразио је задовољство што је присуствовао највећој војномедицинској вежби икада одржаној на нашим просторима, у којој су ангажовани представници 15 војски, великог броја министарстава Републике Србије и локалних самоуправа.

И начелник Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Милоје Милетић нагласио је вишеструки значај вежбе, нагласио да је током протекле године спроведен процес планирања са Европском командом ОС САД по стандардима и процедурама НАТОа. „То је један од облика обуке“ – рекао је генерал Милетић – „на којима ми insistирамо последњих година. Развили смо сарадњу са 14 земаља и на тај начин кроз програм Партнерство за мир остварујемо своје безбедносне интересе“.

Генерал-мајор Роберт Бејли из Европске команде ОС САД изразио је велико задовољство изведеном вежбом и приметио да су међуљудски односи на вежби веома позитивни. „Веома је важан даљи развој партнерства између свих земаља, које су учествовале на вежби“ – истакао је генерал Бејли. – „Драго ми је што су припадници Европске команде америчке војске учествовали на овој вежби и дали свој пуни допринос“.

Хуманитарни карактер

Процес планирања међународне војномедицинске вежбе MEDCEUR трајао је годину дана и он је омогућио да се изведе најбоља и најквалитетнија обука. У припремне активности укључила су се ресорна министарства Владе Републике Србије, владине и невладине организације, органи локалне самоуправе, и други, што је у многоме допринело да се вежба спроведе квалитетно.

Завршна фаза припреме обављена је у Нишу, током које су одржане билатералне консултације представника српске и америчке делегације и састанак са органима цивилних предузећа и царине. Уочи самог почетка вежбе, државни секретар Министарства одбране Горан Весић и пуковник Тимоти Браун из Европске команде САД потписали су меморандум разумевања између Европске команде САД и Владе Републике Србије, док су бригадни генерал Милан Мојсиловић и пуковник Тимоти Браун потписали технички споразум.

Вежбу је отворио државни секретар Горан Весић и у име Владе Републике Србије, Министарства одбране и Војске Србије пожелело добродошлицу официрима, подофицирима, лекарима и другим учесницима вежбе. „Република Србија и град Ниш вас примају отвореног срца“ – рекао је Горан Весић – „и уверени смо да ћете се за време припрема за хумане задатке које извршавате осећати као код куће. Дубоко смо убеђени да је MEDCEUR 2009 део добро утврђене стазе којом идемо у заједничком одговору на многе безбедносне изазове са којима се модерни свет и наш регион суочавају. Посебно истичем да је одлука наше земље да буде домаћин овако значајне војномедицинске вежбе са вишегодишњом традицијом, најбољи доказ опредељења Србије за политику недељиве безбедности. Подршка и посвећеност коју смо у план-

ском процесу имали од САД и партнерских земаља потврђују да делимо иста опредељења. Успех припрема и доказана стручност најбољи су гарант да ће војномедицинска вежба остварити све професионалне и личне циљеве“ – нагласио је Весић.

Стручни семинари и курсеви означили су прву недељу вежбе. Од првог дана се видело да је створен добар амбијент за продуктиван рад, квалитетну обуку, размену искустава и усвајање нових знања. Семинари су највећим делом били везани за медицинске науке, али је посебно занимање изазвао семинар „Цивилно-војна сарадња и цивилно војно послови“, који је пратило 70 слушалаца из земље и иностранства. Предавачи на том семинару били су припадници Војске Србије и оружаних снага САД, Немачке и Пољске, односно стручњаци из Црвеног крста Србије и Управе за ванредне ситуације Министарства одбране. Полазници су стекли вредна знања из области цивилно-војне сарадње, планирања рада и утврђивања система командовања при реаговању у ванредним ситуацијама, а стечена знања моћи ће да примене у организовању, припреми и реализацији активности, у којима се, као делови друштва, заједнички ангажују у одговору на кризу изазвану елементарним и другим непогодама.

За разлику од већине војних вежби у којима преовлађује употреба оружја и других борбених средстава, MEDCEUR је вежба хуманитарног карактера, у којој медицински војни тимови спасавају унесрећене у масовним катастрофама. То се најбоље могло видети током практичног дела вежбе, када се, према сценарију, реаговало на кри-

Највећа вежба ове врсте у свету

Практичном делу вежбе присуствовао је и министар одбране Драган Шутановац.

– Само присуство више од триста припадника страних војски, великог броја гостију и два начелника генералштаба из Хрватске и Црне Горе показује да је ова вежба изазвала велико интересовање и да она има не само регионални, већ и европски карактер – оценио је на завршетку вежбе Шутановац.

– Задовољан сам оним што смо видели и захваљујем припадницима МУП-а, Министарства пољопривреде и локалној самоуправи града Ниша, који су нам помогли да овакву вежбу изведемо. Вежба активира Војску у трећој мисији, а то је помоћ цивилном становништву. Све што смо видели јесу секвенце из реалног живота, које су се у прошлости дешавале. Војска Србије је у сваком акциденту који се дешавао на територији Србије помагала и учествовала у помоћи цивилном становништву, а након те вежбе јасно је да смо спремни да и у будућности то чинимо. Важно је рећи да је ово највећа вежба ове врсте на свету и да је организовање и планирање трајало годину дана. Ово је седма вежба која се одржава под именом MEDCEUR, следеће године одржаће се у Црној Гори, а Војска Србије ће узети активно учешће у тој вежби. Убеђен сам да ће сви они који су данас у Нишу понети не само добра сећања на пријатеље и колеге, већ и на сам град Ниш – рекао је министар Шутановац.

Европска будућност Србије

Реализацијом међународне војномедицинске вежбе високог нивоа, Република Србија, Министарство одбране и Војска Србије потврдиле су постојање капацитета и спремност за улогу активног и поузданог партнера у међународном окружењу.

Отправник послова америчке амбасале у Београду Џенифер Браш захвалила је Министарству одбране на великодушној понуди да угости припаднике 14 земаља из Програма Партнерство за мир и грађанима Ниша за гостопримству и љубазности.

„Припреме су кључ успеха“ – рекла је Џенифер Браш – „у случају природних катастрофа и важно је да се цивилни и војни сектори различитих држава заједнички припремају. Медицинска обука је суштински важна у свим кризним ситуацијама“. Она је нагласила да професионализам и лидерство Министарства одбране Србије илуструју важну улогу коју Србија има у процесима јачања мира у Европи и региону.

– Када је у питању европска будућност Србије – рекла је Џенифер Браш – привржени смо вашем успеху. Вежба је пример партнерства које ће допринети да Србија, као и цели регион, заузме своје место у Европи.

зу у области захваћеној земљотресом, поплавама, хемијским акцидентима, пожарима, уз велики број повређених и погинулих и велику материјалну штету. У таквој ситуацији ангажују се медицински капацитети и санитетска подршка, уз реаговање снага система безбедности Републике Србије и непосредну помоћ иностраних субјеката.

Вежба је била права прилика да се провери како би функционисало здруживање снага система безбедности Србије у одговору на потенцијалне кризне ситуације, заједничко деловање са представницима суседних земаља и међународним партнерима при решавању различитих ситуација, санирању последица елементарних непогода и природних катастрофа. С тим циљем изведени су разноврсни вежбовни садржаји, попут указивања прве помоћи и медицинске евакуације после саобраћајне несреће аутобуса и путничког возила, хаварије цистерне за транспорт хлорног гаса, опште и специјалистичке медицинске помоћи, гашења пожара, спасавања са висина и збрињавања угрожених лица у америчкој и српској пољској болници и кампу Црвеног крста.

Развијање интероперабилности

Сигурно је да су међународне вежбе и интензивирање међународне војне сарадње потребни Војсци Србије, како у делу изградње интероперабилности, тако и ради изграђивања међусобног поверења. Вежба MEDCEUR 2009 омогућила је медицинском особљу војски земаља учесница да се увежбају у збрињавању унесређених у масовним катастрофама и утврде оперативну способност за реаговање у ванредним ситуацијама, чиме је обезбеђена интероперабилност за потребе међународних интервенција приликом елементарних и хуманитарних непогода.

На вежби су учествовали и представници МУП-а Србије, Црвеног крста Србије, ватрогасци, и други, што доприноси бољој повезаности војних, цивилних и невладиних организација у спасавању људ-

Билатерална војна сарадња

Начелник генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Милоје Милетић и начелник Генералштаба Војске Црне Горе вицеадмирал Драган Самаршић сусрели су се у Нишу, током вежбе MEDCEUR 2009. У разговорима генерала Милетића и адмирала Самаршића било је речи о развоју билатералне војне сарадње.

ских живота у катастрофама. То је потврдио и помоћник министра унутрашњих послова Предраг Марић, који је после вежбе изјавио: „Министарство одбране је показало да има капацитете и да их правилно развија у правцу реаговања на ванредне ситуације и треће мисије Војске, али види се да су и друге државне структуре биле заступљене и дале свој допринос да се та вежба реализује на величанствен начин“.

Добро је запазио један од кодиректора вежбе, потпуковник Горан Десанчић из Генералштаба Војске Србије, да MEDCEUR није само скраћеница која представља назив вежбе, већ и синоним за јединство, хуманост, развијање професионалних односа, међусобног поверење и личног пријатељства. „Извели смо успешну вежбу“ – рекао је потпуковник Десанчић – „и верујем да су учесници пронашли прави заједнички одговор на савремене безбедносне изазове, који није ништа друго до синергија великог броја личних напора и способности“.

Други кодиректор, пуковник Тимоти Браун из Европске команде САД, захвалио је домаћинима из Србије на гостопримству током једногодишњег планирања вежбе и нагласио да је она омогућила развијање заједничког разумевања мировних операција подршке, демонстрирање преданости региону и интероперабилност и медицинску обуку са земљом домаћином из области управљања у случају елементарних непогода и реаговања у кризним ситуацијама.

Током извођења вежбе видела се, по речима бригадног генерала Милана Мојсиловића, максимална посвећеност и професионализам свих учесника вежбе и кодиректора потпуковника Десанчића и пуковника Брауна, којима припадају највеће заслуге за ефикасно командовање и добру организацију рада.

О медицинским аспектима вежбе бринули су координатори пуковници Славиша Ђирић и Вилијам Паркер. „Вежба за нас има велики значај“ – говори пуковник Ђирић – „зато што је ово ретка прилика да радимо у међународном окружењу и да се на истом послу сретнемо са припадницима више нација“.

За пуковника Паркера је најважније да су учесници вежбе научили да раде заједно и функционишу као један тим у операцијама подршке мировним мисијама. „Чуо сам и од многих учесника“ – тврди пуковник Паркер – „да је ово најбоље организована MEDCEUR вежба до сада“. Он је већ учествовао на више сличних вежби током свог двадесетогодишњег рада у ОС САД и зато са великим респектом треба прихватити његову оцену да је вежба у Нишу, у поређењу са другима, организована одлично и да су Министарство одбране и српски тим урадили изванредан посао. ■

Зоран МИЛАДИНОВИЋ

Снимили Радован ПОПОВИЋ и Саша ЂОРЂЕВИЋ

Обележен Дан Војне полиције

Захтев за модернизацијом

Дому Гарде на Топчидеру обележен је 14. септембар - Дан Војне полиције. Прослави су присуствовали министар одбране Драган Шутановац, начелник Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Милоје Милетић, представници Министарства одбране и Војске Србије и пензионисани припадници Војне полиције.

Честитајући празник, министар одбране Драган Шутановац подсетио је да је 1955. године, када је формирана Војна полиција тадашње Југословенске Народне Армије, то била једина јединица те врсте међу земљама источног блока.

- Тада смо били знатно модернији, знатно испред земаља источног блока и нема разлога да и данас не буде тако – казао је Шутановац. Он је нагласио да формирање Одсека за унутрашњу контролу у Војној полицији није знак неповерења у њу, него начин да се посао њених припадника учини транспарентнијим.

Министар Шутановац је рекао да велике заслуге за успех аеромитинга на Батајници имају и припадници Војне полиције.

Модернизација и осавремењавање јединица Војне полиције важан је задатак као и њена попуна младим и квалитетним кадром оба пола. Шутановац је рекао да ће наредне године, када се обележава 55 година Војне полиције, бити прилика да се једном широм манифестацијом и програмом у коме би учествовали сви њени припадници, она приближи и представи грађанима.

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Милоје Милетић рекао је да су нове мисије и задаци учиниле да Војна полиција данас изгледа сасвим другачије у односу на то како је изгледала пре неколико деценија. Генерал Милетић нагласио је да је доста урађено по питању организацијско-формацијских промена у Војној полицији, а да је питање опремања нешто чему ће се у будуће посветити већа пажња.

Начелник Управе Војне полиције бригадни генерал Ђуро Ђелић рекао је да овај празник служи да би се подсетило на важне датуме и традицију Војне полиције која датира и пре 14. септембра 1955. године, када је званично формирана прва јединица те врсте у ЈНА. Он је подсетио да у Српској војсци та традиција постоји од 1897. године. ■

А. П.